

ДУХЪТ НА ЕДИНСТВОТО

П-р Данаил Игнатов

Мили приятели,

Темата за единството между вярващите се подновява периодично в нашите разговори, в нашите въпроси към духовните водачи, в нашите въпроси към Бога – дори. Защо вярващите не са единни?. Защо има толкова много вероизповедания и деноминации?

А дали сам Бог не ни пита: – защо не сте единни – вие които се наричате с Моето свято име?... Ако не ни пита, то със сигурност ни призовава – да бъдем Едно. Такава е молитвата на Господ Исус Христос : „Да бъдат едно”.

В една дискусия на заседание на френската Академия за морални и политически науки, кардинал Ратцингер (днешният папа Бенедикт XVI) развива по интересен начин своите разбирания за единството на християните. Обсъжда тяхната способност да свидетелстват заедно и единно за своята вяра пред света и в диалог с други религии¹. Той обръща внимание на факта, че „...икуменическото движение малко по малко възниква...от опита на Протестантските църкви, които възприемат своята фрагментарност и множественост на изповеданията като съществена пречка за своето свидетелство при срещата с езическия свят... Икуменизмът в този смисъл е преди всичко явление на световното протестантство...”². А по нататък той цитира и един друг католически богослов, Ханс Кюнг, според когото „няма мир в света без религиозен мир”.

Това е много добър извод. И много важен.

Защото именно духовното единство и солидарността между хората са изключително важен фактор за политическия мир. Другото е – разкол! Другото е - война!

Много добър извод! Но как той може да повлияе на църквите да постигнат единство? Ще се вслушат ли църквите в Божия призив за единство?

1. ПРИЗИВЪТ ЗА ЕДИНСТВОТО В ДУХА (Еф 4:1-3)

Ето какво пише по този повод Апостол Павел до църквата в Ефес:

- *И така, аз, затворник в Господа, ви моля да живеете достойно за званieto, към което бяхте призвани, със съвършено смирение и кротост, и дълготърпение, като си претърпявате един друг с любов и се стараете да запазите единството на Духа във връзката на мира. (ДиМ, 4:1-3).*

Усещаме ли каква любов, каква топлина и същевременно каква пастирска загриженост излъчват тези думи?

Дали християните в Ефес са предизвикали апостолят по някакъв сериозен повод за изрече такива думи? Или той прилага само някаква педагогическа превенция към тях? Или само ги увещава, защото знае, че така залага в бъдещето на тази църква едно правилно разбиране, както и на нас, в наше време, като членове на църквата, днес?

Тук следва да се спрем на три важни момента.

1.1 Ние имаме ЕДНО общо звание – християни, което . трябва да носим достойно в живота

1.2 Нашето звание на християни се проявява с ЕДИНСТВОТО В ДУХА.

¹ Кардинал Йозеф Ратцингер-равин Леонард Щайнберг, Диалог между религиите и отношението християнство- юдаизъм. Дискусия, провела се на 17 февруари 1997г. на заседание на френската Академия за морални и политически науки, www.asmp.fr/travaux/communications/1977 (прев. от фр.). Сп. Християнство и култура, год. VI (2012)/ бр. 2 (69). София, изд. Комуниас, с.44-76.

² Пак там, с.45

1.3 ЕДИНСТВОТО В ДУХА не се постига със сила, духовна диктатура, или впечатляващи харизматични дарби а от способността ни да запазваме кротост, смирение, да проявяваме дълготърпение и да си „претърпяваме” слабостите с любов. В друг превод (ББД) - да проявяваме „поносимост един към друг”...

Това е огромна отговорност, която ни е възложена от нашия Господ. Огромен товар!

Нека кажем по няколко думи по тези три важни момента.

1.1. Званието християни се въвежда за първи път от църквата в Антиохия, според Деяния на Апостолите 11:26, но много бързо се разпространява и в другите църкви като всеобщо, единно за всички, които вярват в Исус Христос.

Да си християнин означава да приемеш името на Христос като име на своята самоличност. Да се уднаквиш с Христос. Да си ЕДНО с Христос. Да приемеш Неговата преобразяваща сила и власт в живота си с вяра.

Някога, в римската империя, през първите три века, това е означавало да се изложиш на смъртна опасност. По време на отоманското владичество у нас стотици хора са загубили главите си за да запазят вярата си. По време на комунизма някои загубиха свободата си, а някои и живота си. Днес, все още има райони в света, в които името християнин е повод за репресии, преследвания и дори – убийство. Милост получаваш, ако се откажеш от това име, от това звание.

Но днес, у нас, името християнин, в ума на мнозинството от хора, означава да си просто българин и да отбелязваш някои празници с ядене и пиене. Те ни питат, защо ние евангелистите „не сме християни” - като тях.

Какво недоразумение!

В такива случаи отговаряме, обикновено, че също сме християни. И ако искаме да бъдем разбрани по-добре обясняваме, че християнин е само онзи, който е преминал през опитността на новородението и покаянието с вяра в Исус Христос и желае да живее свято, според изискванията на Святия Бог.

Важно е да имаме такава увереност! Но тя се проверява, тя се доказва, ако водим живот достоеен и съответстващ на това звание; ако „живеете достойно за званието, на което бяхте призвани...”

Какво значи – „достойно”?

Означава – съответствие между думи, мисли и дела.

Означава да усвояваме и развиваме качества, които Божия Дух е заложил в нас на висотата на Божиите стандарти и изисквания.

Означава да приемем веднъж за винаги, че християнинът е ЕДНО С ХРИСТОС, и неминуемо става по-различен, в много отношения, от хората, които са християни само на думи или открито отричат Христос.

1.2. Нашето звание на християни се проявява с ЕДИНСТВОТО В ДУХА.

Как се постига то?

Тук срещаме голям проблем.

Защото, на практика виждаме, че има много християни с които „не сме на един дух”. Обикновено става въпрос за отношения с вярващи от други християнски деноминации. Но дори в вътре в нашите църкви срещаме понякога други хора, с които като че ли „не сме на един дух”. Понякога се стига до там, че ни е по-лесно да разговаряме с хора от друга деноминация, от колкото с някои хора от нашата църква.

Защо?

Защото към по-външни хора нямаме претенции. Приемаме ги по-лесно такива каквито

са, дори с техните доктринални различия. Но към своите, от нашите църкви имаме претенции. Искаме всички да отговарят на нашия субективен, ограничен модел на мислене и поведение, начин на изразяване. Имаме свои модели за духовност, лесно определяме кой е новороден и кой – не. Лесно определяме кой е вярващ и кой – не.

А някои хора си позволяват да определят кой пастир е духовен, кой има Духа и кой – не. Кой трябва да се слуша и кой – не. С това да подронват авторитета на пастирите и ръководството на Църквата. Те не съзнават, като че ли, че с това дават място на сатанински сили да рушат самата църква. (Не завиждам на такива хора, когато един ден ще трябва да отговарят пред Божия съд.)

Всичко това става възможно защото нямаме достатъчно страх от Бога.

Забравяме КОЙ Е НАШИЯТ БОГ.

Християнското единство произтича от единението, присъщо на нашия Бог.³

Ако за миг помислим за това величествено горящо от любов взаимоотношение между Отец, Синът и Святия Дух, което ни е открито за пример на нашите взаимоотношения, бихме свели по-често глави в покаяние и молитва за милост. Бихме искали по-често Господ да ни изпълва със Своя Дух, така че да опазим ЕДИНСТВОТО В ДУХА.

1.3. ЕДИНСТВОТО В ДУХА не се постига със наложена сила, духовна диктатура, или от показна харизматичност а от способността ни да запазваме кротост, смирение, да проявяваме дълготърпение и да си „претърпяваме” слабостите с любов.

Съзнавам, че тази отговорност, на първо място носим ние, духовните водачи и управители на Църквата- пастири, дякони, духовен съвет, настоятелство.

Но ето, какво понякога се получава.

Наскоро една мила сестра ми каза, че съм много умен но и прекалено добър. Тя не харесва това, че търпя прекалено много поведението или дори присъствието на някои посетители в църквата, които живот не отговаря на християнския морал или на нашия църковен ред. Може би е права...

Но как тогава да се прилагат тези увещания на апостола?

Как да проявим *съвършено смирение и кротост с дълготърпение, като си претърпяваме един на друг с любов?*

Знаем, че не е лесно. И че преди да изобличим някого, трябва да се смирим съвършено пред Бога. От друга страна, трябва да искаме мъдрост от Него как нашето дълготърпение да се проявява не като търпимост към греха, но като действена любов към човека.

Определено трябва да кажа, че преводът на ББД – „поносимост”, на това място, не ми харесва. Поносимост означава съжителство без отношения. Да си помисля за някого – „този едвам го понасям, ама ще си мълча”, не говори за зрялост и единство на Духа. (Мисля, че изразът „ да си претърпяваме един на друг”, макар, че е по-архаичен, носи по-голяма топлина.)

Вярно е, че и Господ Исус един ден избухна и каза на учениците Си: „до кога ще ви понасям, до кога ще ви търпя?” Но сигурно Той имаше повече право да го каже от колкото ние да си го мислим. А и Той продължи да ги търпи още много време, с тяхната едвам прохождаща вяра, тяхната духовна незрялост, техният все още плътски ум и неспособност да стоят до Него твърдо в най-тежкия момент. Именно на такива хора, в

³ Джон СТОТ, Посланието към Ефесяните. Божието ново общество. София, Нов човек, 1999, с 156.

определеното време, Господ Исус възложи да станат стълбове и двигатели на Новозаветната Църква, на ЕДИННОТО Божие ново общество.

На това място в Посланието към Ефесяните намираме още седем пъти определения за духовните опори и признаците на единството на Църквата

2. УСЛОВИЯТА И БЕЛЕЗИТЕ НА ЕДИНСТВОТО В ЦЪРКВАТА (4:4-10).

Нека напомним накратко тези условия и белези:

„едно тяло и един Дух, една надежда, един Господ, една вяра, едно кръщение, един Бог и Отец на всички.“

Три от тях се отнасят до Откровението на Бога за Неговото триединство:

Един Дух, един Господ, т.е. Господ Исус и един Бог и Отец.

Някога, в началото на IV век, император Константин Велики проумял, че християните не са врагове на империята, но напротив, могат да служат за стабилизирането на политическия мир и единство между различните народи, които живеели в нейните предели. Казва се, че сам приел християнството по убеждение. Преследванията и изтезанията на християни в империята спряло и било забранено с тържествен указ (- Миланския едикт от 313 година). Но много скоро императорът открил, че християните не са единни по някои важни богословски въпроси. Това го разтревожило и той поискал от водачите на Църквата от различни краища на империята да се съберат и да разрешат противоречията си в дух на единство и любов. Така бил свикан Първия Вселенски събор (през 325 година). Работата, която била извършена от някои християнски водачи, в подготовката и в провеждането на събора оставила дълбока и трайна следа до наши дни. Заключителните разпоредби заедно с тези на следващия, Втори Вселенски събор оформили текста на т.н. Никео-Константинополска изповед на вяра. Този текст с много малки редакционни различия, е единната основа на изповедта на вяра, която се прогласява и днес във всички протестантски, православни и католически църкви.

Така че и днес католици, православни и протестанти изповядват вярата си, без разлика, в ЕДИН, Триединен Бог, Света Троица; в Исус Христос, Единородния Божий син, наш Господ, разпнат, погребан, но възкръснал за нашето спасение и оправдание и в действието на Святия Дух. И това е много важен факт, на който трябва винаги да поставяме ударение, особено когато ни питат за различията между нас и другите традиционни църкви.

Винаги трябва да напомним, че основата на Църквата е същата изповед на вяра. А с това можем смело да твърдим, че Господ Исус е осъществил ЕДИНСТВОТО на Своята Църква. Осъществил е единството на Своята невидима църква през вековете.

Разбира се, видимо, различията са много големи.

Но и тук трябва да настояваме, че другите четири основни условия и белези на единството на Църквата са налице в генерален план:

2.1. Има едно тяло, тъй като има само един Дух, Който свидетелства, променя, осветява и прибавя души към Христовата църква – тялото на което Той е глава и единствен началник.

2.2. Има една надежда, след като в основата си християнската изповед на вяра е една и тя се изповядва с кръщение в името на Отца и Сина и Святия Дух. Различните форми и различните приложения на кръщението съвсем не ги правят различни кръщения. Така поне разбираме нещата в нашата църква и ние признаваме кръщението извършено в други християнски деноминации, включително

православни и католически, стига то да е било изпълнено според изискванията на Словото.

На трето място Господ Исус осъществява изпраца Духът на единство и чрез дарбите на Духа.

3. ДАРБИ НА СЛУЖЕНИЕ В ЕДИНСТВО И ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ (4: 11-12).

А на всеки от нас се даде благодат според мярката на Христовия дар.

(...) И Той даде едни да бъдат апостоли, други – пророци, други – благовестители, а други – пастири и учители с цел да се усъвършенстват светиите ...за изграждане на Христовото тяло (4:7-12)

На това място откриваме един от толкова важните за нас определения за единния строеж на Църквата чрез дарбите на служенията.

Но този единен строеж не се осъществява от „еднакви тухли”, както бихме могли да се изразим, а от многообразието на дарби и служения, за което ще говори и в Посланието към Коринтяните (12 гл.) и в Посланието към Римляните (12 гл.).

Тук обаче, той се спира на онези дарби и служения, които са дадени на водачите на Църквата.

Нашето разбиране е, че първите две служения са приключили с епохата на основаването на Църквата през I век след Христа, особено това на апостолството. Тогава когато се поставят основите на Църквата в Духът на чистота и единство, без риск той да бъде изкривен от човешки ум. Тогава се написват и всички евангелски текстове, които съставят Новия завет.

Също можем да кажем, че пророци, такива каквито са действали в апостолско време – днес няма. Всички, които се обявяват за такива, в днешно време, са лъжепророци.

Това обаче не изключва ние всички вярващи да притежаваме елементи на пророчески дух в способността да напомниме Божията воля в църквата, според Словото и да изявяваме Евангелието на хората от вън. Освен това вярващите притежаваме една особена чувствителност и прозорливост да предвиждаме и да оценяваме събитията в обществения и в личния си живот от Божия гледна точка.

А един мой стар приятел, запасен офицер, ми казваше : „Да предвиждаш, значи да управляваш и да управляваш значи да предвиждаш”.

На нас вярващите е казано, че ще царуваме заедно с Христос.

И за това трябва да се готвим още от сега, като участваме в управлението на нашето общество. Това правят вярващи, които са на различни административни позиции и във съдебната система и ние трябва да се молим за тях – да бъдат водени и пазени от Божия дух. Но в по-голяма степен ние сме призвани да изпълняваме пророчески действия като издигаме глас в защита на правдата и срещу тенденции, които работят срещу Божия закон.

Като приложение на това, което казвам, ще ви посоча, че по решение на Редовния годишен събор на СЕСЦ в България, ние подготвихме с компетентни лица и изпратихме до главните държавни институции Становище- декларация относно подготвяния Проект-закон за Детето.

Това са макар и малки стъпки на пророчески действия, които Господ ни възлага в едно общество, което все повече губи своите морални репери.

Що се отнася до пастирите, тяхното служение продължава, такова каквото е било в миналото. Да проповядват Божието слово, да изпълняват тайнствата, да бдят за църковната дисциплина. В нашите църкви има и различни по степен на отговорност учители. Като се почне от проповедници- отговорници на църкви, и се

стигне до учители и учителки в неделното училище. Това, за което трябва да работим е постоянното обучение и усъвършенстване на пастирите и учителите в познание на Божието слово и на умения то да бъде предадено по най-успешен начин, *с цел да се усъвършенстват светиите ...за изграждане на Христовото тяло.*

На четвърто място апостолът говори за мярката на единството.

4. ЕДИНСТВОТО НА ВЯРАТА СПОРЕД МЯРКАТА НА ХРИСТОВАТА ПЪЛНОТА (4:13-14).

Мили приятели, искам да ви споделя, че един от най-любимите ми стихове от Божето слово е именно този:

...докато ние всички достигнем в единството на вярата и на познаването на Божия Син, в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота; ... (4:13)

Само върху този стих, може да се проповядва с часове.

Това, което е най-важно да научим от него, е че Духът на единството ни тласка към все по-дълбокото и зряло познание на Христос. И пак ще кажем:

Да си християнин означава да приемеш името на Христос като име на твоята самоличност. Да си християнин означава да се уеднаквиш с Христос. Да си ЕДНО с Христос. Да приемеш Неговата преобразяваща сила и власт в живота си с вяра.

Това означава и „познаването на Божия Син”.

Много пъти сме казали, че познание в библейски смисъл означава интимна, отговорна, съзнателна, лична връзка с този, когото обичаш.

Не може да познаваш Божия син ако не Го обичаш.

А мярката на ръста на Христовата пълнота е вдигната високо „летва”, на Божия стандарт, който ни се поставя. Бог очаква с любов и търпение и лична грижа към нас да го достигнем. Не че сме го постигнали. Но „впускам(е) се към прицелната точка на горното призвание от Бога в Христа Исуса”(Фил 3:14)

Тази зрялост ни е необходима и за това, което говорехме преди малко – да имаме пророческа прозорливост, да разпознаваме духовете на заблуда, „за да не бъдем вече деца, блъскани и завличани от всеки вятър по човешка измама...” и да приемаме това, което служи за нашето израстване във единството на вярата

Апостолът поставя венец на своето боговдъхновено слово, като посочва отново главната нишка на мисълта си:

4. ЕДИНСТВО НА РАСТЕЖА НА ЦЪРКВАТА В ЛЮБОВ (4: 15-16).

Христовия дух, Който ни води към единството на вярата има за цел да ни употреби за единството на Църквата.

...от Когото цялото тяло сглобено и свързано чрез служението на всяка става... изработва растежа на тялото... в любов (4:16)

Въпросът който се поставя в заключение пред нас е дали осъзнаваме своята отговорност да се подчиним на Духът на Единството, Който е Христовия и Божий Дух.

Дали осъзнаваме любовта като отговорност? ! Дали сме готови да жертваме своята човешка гордост и да се смирим пред Божия призив да бъдем ЕДНО с Христос и ЕДНО по между си?

Дали ще развиваме дарбите, с които Духът на Единството- Святият дух ни е снабдил за да служим на свидетелството за Христос и на Божията правда.

Дали Христос е нашият свършен образец и мярка на пълнота и успех в живота-

Нека се възползваме от този призив, за да изпълним със съдържание и званието си на християни – за Божия слава!

Нека възпитаваме и развиваме любовта у себе си!

АМИН